

Liite 2

Luonnos jätehuollon palvelutasosta vuoteen 2029

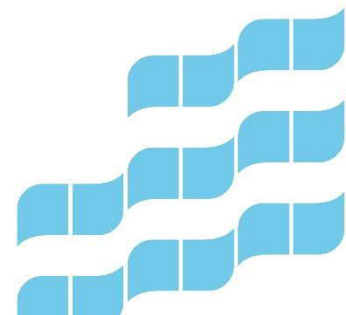
Esitettyjen muutosten vaikutusten arviointi

Palvelutasoluonnoksen vaikutukset asiakkaisiin ovat pääosin positiiviset. Työssä on pyritty mahdollisuuksien mukaan huomioimaan asiakkaiden näkemykset jätehuoltopalvelujen kehittämisestä. Palvelutason määrittämisellä turvataan yhdenmukainen ja tasavertainen palveluiden vähimmäistaso koko toiminta-alueelle sekä palveluista maksettavien jätemaksujen pysyminen kohtuullisella tasolla.

Palvelutason määrittämisen lähtökohtana on ollut palveluiden parempi saavutettavuus sekä laadukkuus. Palvelutasoluonnos sisältääkin useita palvelumuutoksia, joilla voidaan katsoa olevan positiivinen vaikutus asiakkaiden asemaan. Näitä ovat mm. kiinteistökohtaisessa keräyksessä asiakashyvitysten maksaminen myöhästyneistä jäteastian tyhjennyksistä, asiakasviestinnän parantaminen, puutarhajätteen vastaanottoverkoston laajentaminen sekä uusien palvelujen tuominen nykyisten rinnalle erityisesti haja-asutusalueelle. Myös kävijämäärältään samansuuruisten jäteasemien aukioloaikojen yhtenäistämällä ja itsepalvelumahdollisuuksien laajentamisella keskustaajaman jäteasemille on positiivisia vaikutuksia asiakkaisiin.

Palvelutasoluonnos sisältää kuitenkin myös joitakin olemassa olevien palvelujen poistoja, joilla arvioidaan olevan negatiivisia vaikutuksia asiakkaisiin. Näitä ovat esimerkiksi esitys RINKI Oy:n keräysverkostoa täydentävien Pirkanmaan Jätehuollon ylläpitämien ekopisteiden poistosta sekä esitys jäteasemaverkoston muutoksista. Myös viidestä vaarallisten jätteiden vastaanottoon tarkoitettusta Vartti-kontista esitetään luovuttavan. Vartti-konttien osalta muutoksen vaikutukset asiakkaisiin jäänevät vähäisiksi, koska kontteja on ollut ainoastaan yksittäisissä kunnissa, ja niiden käyttäjämäärät sekä jätteiden saanto tämän palvelun kautta on ollut vähäistä.

RINKI-verkostoa täydentävien ekopisteiden poistolla voi olla negatiivisia vaikutuksia palvelua käyttäviin pientaloihin erityisesti keskustaajaman alueella, jossa täydentäviä ekopisteitä on ollut eniten. Kaikkien poistettavien pisteiden läheisyydessä sijaitsee kuitenkin edelleen RINKI Oy:n

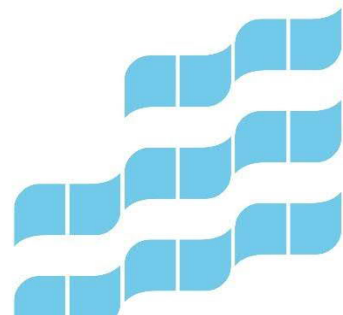

ylläpitämä ekopiste, jossa on paremmat lajittelumahdollisuudet pakkausjätteille kuin nyt poistettavaksi esitettävissä Pirkanmaan Jätehuollon ylläpitämissä ekopisteissä. Pirkanmaan Jätehuollolta saatujen tietojen mukaan RINKI-verkosta täydentäviltä ekopisteiltä saatu jätekertymä on myös ollut vähäinen (Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ekopistekertymä noin 250 t/v ja Rinki Oy:n ekopistekertymä noin 3 500 t/v). Tämän vuoksi muutoksen vaikutukset esimerkiksi yhdyskuntajätteen kierrätysasteen saavuttamiseen jäänevät ennalta arvioiden vähäisiksi.

Jäteasemaverkoston esitettävät muutokset pyritään tekemään siten, että niillä olisi mahdollisimman vähäiset vaikutukset asiakkaisiin. Vastaanottoverkoston palvelutason esitetään jatkossa koostuvan kiinteistä jäteasemista sekä niitä täydentävästä kiertävästä keräyksestä. Näistä on tarkoitus muodostaa saavutettava, kustannustehokas ja laadukas kokonaisuus. Nykyistä kiinteiden jäteasemien vastaanottoverkosta tultaisiin palvelutasoluonnoksen mukaan muuttamaan siten, että jos kiertävä keräys tavoittaa kunnassa enemmän asiakkaita ja sen avulla kerätään enemmän jätteitä kuin nykyisellä kiinteällä jäteasemalla, sillä korvattaisiin pysyvä jäteasema. Tällä tavoin voidaan varmistua siitä, että palvelun saavutettavuus ja käytettävyys säilyy mahdollisista muutoksista huolimatta yhtä hyvänä tai jopa parempana kuin nykyisin.

Asiakkaisiin vaikuttavat myös jätemaksuissa tapahtuvat kustannusmuutokset. Palvelutasoon esitetyt muutokset kohdistuvat pääasiassa palveluihin, joita katetaan sekä jätehuollon perusmaksulla että jäteastian tyhjennysmaksuilla. Viivästyneitä tyhjennyksiä koskevalla hyvityskäytännöllä arvioidaan olevan noin muutaman prosentin jäteastian tyhjennysmaksuja korottava vaikutus tulevina vuosina.

Perusmaksun suuruuteen vaikuttavat puolestaan erityisesti viestinnän parantaminen sekä ekopisteverkoston ja jäteasemaverkoston muutokset. Ekopisteiden poistamisella on perusmaksua alentava vaikutus, kun taas viestinnän tehostamisella ja jäteasemaverkoston muutoksilla on perusmaksua korottava vaikutus. Eniten perusmaksun suuruuteen vaikuttaa jäteasemaverkoston parantaminen. Kiinteään jäteasemaverkoston tehtävät investoinnit (mm. itsepalvelumahdollisuuksien laajentaminen ja aukioloaikojen yhtenäistäminen) nostavat perusmaksua. Kustannuksiin vaikuttavat myös kiertävän keräyksen toteutustapa ja sen laajuus. Näiden osalta kustannusarviota tullaan tarkentamaan sen jälkeen, kun kiertävän keräyksen pilotoinnin toteutustapa ja siitä saatavat tulokset ovat tiedossa.

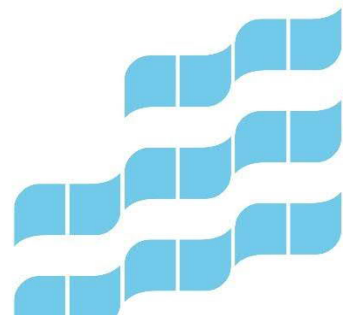

Tällä hetkellä puutarhajätteen vastaanotto on ollut toimialueella maksutonta. Vastaanotosta aiheutuvia kustannuksia on katettu osittain Tampereen kaupunkiseudun kuntien sekajäteastioiden tyhjennysmaksuilla sekä osittain muun toiminnan tuloilla. Puutarhajätteen vastaanoton sekä risunkeräyksen laajentaminen palvelutasoluonnoksen mukaisesti nostaa vastaanotosta aiheutuvia kustannuksia. Tulevina vuosina onkin pohdittava, onko puutarhajätteen ja risujen vastaanotto edelleen maksutonta ja miten kulujen subventointi järjestetään vai muutetaanko kyseisten jätteiden vastaanotto maksulliseksi.

Myös aluekeräysverkostossa tapahtuvilla palvelutasomuutoksilla on vaikutuksia aluejätepisteen käyttäjän vuosimaksuun. Kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen laajenemisen takia aluekeräysverkosto pienenee tulevina vuosina. Tämä vähentää toiminnasta aiheutuvia kustannuksia, mutta toisaalta panostaminen aluekeräyspisteiden yhtenäiseen ilmeeseen taas tuo lisäinvestointeja. Tämän hetkisten arvioiden mukaan aluejätepiesten käyttäjien vuosimaksuun ei kuitenkaan kohdistuisi merkittäviä korotuspaineita palvelutasoluonnoksen vuoksi tulevina vuosina.

Jätehuollon palvelutasoluonnoksella voidaan arvioida olevan pääasiassa positiivisia ympäristövaikutuksia, koska jätehuoltopalvelujen parempi saavutettavuus varmistaa, että jätteet ohjautuvat asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn. Esimerkiksi laajentamalla puutarhajätteen vastaanottoverkostoa pystytään puutarhajätteen aiheuttamia ympäristöhaittoja aiempaa paremmin ehkäisemään. Näin puutarhajätteet eivät päädy puistoihin ja metsiin puutteellisen vastaanottoverkoston vuoksi. Myös kiinteiden jäteasemien aukioloaikojen yhtenäistämällä sekä itsepalvelumahdollisuuksien lisäämisellä keskustaajaman jäteasemille on ennalta arvioiden positiivisia ympäristövaikutuksia. Myös viranomaispalvelujen osalta esitetyllä toimenpiteellä yhtenäisten käytänteiden luomisesta kunnan järjestämän jätehuollon valvontaan arvioidaan olevan positiivisia ympäristövaikutuksia. Tällä pyritään myös edistämään kuntalaisten tasavertaista kohtelua koko toimialueella.

Jäteasemaverkostossa tapahtuvilla muutoksilla voi kuitenkin olla myös negatiivisia vaikutuksia esim. roskaantumiseen, jos joissakin kunnissa kiinteä jäteasema korvataan kiertävällä keräyksellä. Näitä pyritään kuitenkin hillitsemään muutosten hallitulla toteutuksella siten, että vaihtoehtoisen palvelun saatavuudesta ja tavoitettavuudesta varmistutaan ennen mahdollisten muutosten toteuttamista. Palvelutasoluonnoksen mukaan aluekeräyspisteiden siisteyttä edistetään mm.

laatimalla toimintasuunnitelma asianmukaisen siisteystason ylläpitämiseksi sekä yhteiset toimintaohjeet keräyspisteiden väärinkäyttötilanteita varten. Toimenpiteiden riittävyyttä seurataan vuosittain, jotta aluekeräyspisteiden siisteysteen pystytään panostamaan aiempaa enemmän. Myös tällä voidaan arvioida olevan positiivisia ympäristövaikutuksia.

Yrityksiin palvelutasoluonnoksella on vain vähäiset vaikutukset, koska palvelutaso koskee kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa, ensisijaisesti asumisen ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuoltoa. Tämän järjestäminen kuuluu toimialueella kunnalliselle jätelyhtiölle eli Pirkanmaan Jätehuollolle.

